

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2024 m. rugpjūčio d. Nr. 21RE- (AG-592/05-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės, Vytauto Kurpuveso (pranešėjas) ir Ingridos Sabaliauskienės (posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjo X skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas X prašo: panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – VMSA, Administracija) 2024-06-18 priimtus sprendimus Nr. A51-91271/24(3.3.2.26E-INF), kurie nusako, kad pasirašiusieji prašymą negaus nei vienos papildomos parkavimo vietos minėtose gatvėse, o prie Justiniškių g. 77 namo bus tik padėti koriai, nors vietų tikrai nepadaugės; įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybę (toliau – Savivaldybę) įrengti nemokamas mašinų stovėjimo aikšteles nurodytose vietose arba arti jų (pagerinti mašinų parkavimą nurodytų gatvių vietose, padidinant mašinų parkavimo vietų skaičių.

Paaiškino, kad 2024 m. kovo mėnesį pareiškėjas surinko parašus iš aplinkinių namų gyventojų, kad būtų galima išspręsti opią mašinų parkavimo problemą (vakare jau nuo 19 valandos, ypač žiemos metu bei mokslo metų laikotarpiu, pradeda labai trūkti vietų mašinų parkavimui) bei 2024-03-29 prašymu kreipėsi į Viršuliškių seniūniją (toliau – Seniūnija). Gauti atsakymai iš Seniūnijos ir Administracijos netenkino, nes „faktiškai negavome nei vienos parkavimo vietos, o atsakyme minimas Justiniškių g. 77 namas, kad ten bus sutvarkyta ir įrengta korinė mašinų aikštelė, tai tik tos vietos sutvarkymas kur jau 20 metų žmonės ir taip stato mašinas. Šešuolių g. gyventojai, kurie irgi sudėjo parašus, negavo nei vienos vietos nemokamam mašinų parkavimuisi“. Todėl pareiškėjas priėmė sprendimą atsakymus apskųsti Administracijos direktoriui, kuriam 2024-05-27 pateikė skundą, aiškiai ir suprantamai išdėstė prašymo motyvus bei nurodė keletą būdų, kaip galima sutvarkyti mikrorajono teritoriją, kad ir gamtai būtų geriau, ir mašinų nemokamų parkavimo vietų būtų daugiau.

Pareiškėjas yra nepatenkintas gautu iš Administracijos atsakymu dėl to, kad į jokių prašymus nėra atsizvelgta, nors galimybių rasti kompromisą tikrai yra, o vietos prie Šešuolių g., kitaip išdėstant mašinų parkavimą, tikrai būtų; be to, ties Justiniškių g. 79 yra ideali vieta nemokamam parkingui plėsti. Administracijai buvo priminta, kad sklypai yra tušti ir yra nesuformuoti, nereikėtų pjauti jokių medžių bei krūmų, o aplink vaikų žaidimų aikštelių pakanka. Šešuolių gatvėje būtų galima statyti automobilius „ne prie borto užimant visą pirmą juostą, o jas pasukus, taip atsilaisvintų viena juosta, kur dabar pastoviai užstatyta mašinomis, o žalias plotelis būtų paimtas mašinų statymui, per visą gatvę susidarytų tik 4,5 metro pločio nuo Justiniškių gatvės pusės“.

Vilniaus miesto meras yra oficialus savivaldybės atstovas ir yra viešai oficialiai paskelbęs, kad Vilniuje bus papildomai įrenginėjamos korinės mašinų parkavimo vietos, todėl tai yra pagrindas prašyti išspręsti ginčą, reikalaujant naujų vietų (b. l. 1–3).

Pareiškėjas, atsiliepdamas į atsakovės atsiliepimą, pateikė Komisijai papildomus paaiškinimus (b. l. 68).

Administracija su skundu nesutinka, prašo jį atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje konstatuota, jog skundžiamo atsakymo teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais. Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia turinys. Administracijos nuomone, ginčijamas 2024-06-18 raštas neprieštarauja jokiems aukštesnę galią turintiems teisės aktams, jame išsamiai ir tiksliai atsakoma į prašymą.

Pažymėtina, jog Administracija 2024-04-30 atsakyme informavo pareiškėją, kad Viršuliškių mikrorajone iki 2026 m. suplanuota įrengti 5 automobilių statymo aikšteles bei akcentuota, jog prašyme prašomoje vietoje aikštelės įrengimas nenumatytas, tačiau galimybė suprojektuoti ir įrengti aikštelę greta Justiniškių g. bus svarstoma baigus jau suplanuotų aikštelių įrengimo darbus. Pareiškėjas 2024-05-27 pateikė prašymą, kuriame prašo neįrengti 2024-04-30 rašte nurodytos stovėjimo aikštelės Justiniškių g. 77, o įrengti aikšteles, kurias siūlo pareiškėjas. Administracija 2024-06-18 rašte papildomai informavo, kad automobilių aikštelės įrengimas Šešuolių gatvėje panaikinant esamus žaliuosius plotus nėra planuojamas. Atkreiptas dėmesys, kad vadovaujantis Vilniaus Bendruoju planu, teritorija šalia Šešuolių gatvės (nelyginių namų numerių pusėje) yra žymima kaip intensyvaus naudojimo želdynų teritorija, todėl šios teritorijos želdinimas medžiais yra pagrįstas ir planuojamas įgyvendinti. Taigi, raštu iš esmės buvo atsakyta į pareiškėjo prašymą. Tai, jog pareiškėjas nesutinka su rašto turiniu (pareiškėjo prašymų netenkinimu), nesudaro jokio pagrindo panaikinti raštą.

Administracija, laikydama teisės aktų reikalavimų, išnagrinėjo pareiškėjo prašymą ir pateikė atsakymą. Nagrinėjant pareiškėjo prašymą taikytinos Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – *Taisyklės*) nuostatos. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 10 dalį, prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Pagal to paties straipsnio 12 dalį skundas apibrėžiamas kaip asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. Nagrinėjamu atveju buvo teikiami prašymai.

Taisyklių 45 punkte nustatyta, jog atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis). Taigi, atsakovė, vadovaudamasi Taisyklių 45 punkto nuostatomis, į pareiškėjo prašymą turėjo atsakyti laisva forma. Iš skundžiamo rašto matyti, jog atsakovė iš esmės į pareiškėjo keltus reikalavimus atsakė išsamiai, argumentuotai bei konkrečiai.

Administracija taip pat atkreipia dėmesį, kad vienas iš skundo Komisijai reikalavimų yra „įpareigoti atsakovę įrengti prašomas automobilių stovėjimo aikšteles“. Administracijos nuomone, toks reikalavimas apskritai negali būti tenkinamas. Teismas (taigi ir Komisija) negali įpareigoti Administracijos priimti vienokį ar kitokį sprendimą, kadangi, kaip ne kartą yra pažymėta teismų praktikoje, teismai (ir Komisija) nėra viešojo administravimo institucijos ir neatlieka viešojo administravimo atitinkamoje srityje, dėl ko negali įpareigoti viešojo administravimo subjekto priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą, o gali tik pavesti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų. Administraciniams teismams (ir Komisijai) nesuteikta teisė atlikti viešojo administravimo subjektų kompetencijai priskirtų

veiksmų. Tai sąlygoja valdžių padalijimo principas, kuris reiškia valstybės valdžios galių paskirstymą skirtingoms institucijoms (b. l. 39–42).

Skundas atmetinas

Remiantis į bylą pateiktais dokumentais nustatyta, kad pareiškėjas ir kiti pasirašę asmenys (Justiniškių ir Šešuolių gatvių gyventojai) 2024-03-09 prašymu kreipėsi į Seniūniją ir Savivaldybę. Prašė įrengti mašinų stovėjimo aikšteles Viršuliškių mikrorajone esančiuose laisvuose žemės plotuose. Paaikškino, kad šie žemės plotai tinka mašinų statymo aikštelėms įrengti, kadangi nereikia pjauti medžių, sklypai yra laisvi, netrukdo miesto infrastruktūrai bei sąveikauja su gamta, nes šalia yra dar du žali plotai bei netrukdo eismo saugumui ir vaikų žaidimo aikštelių vystymui mikrorajone. Šie plotai būtų prie Šešuolių gatvės, einant link Justiniškių g. 59 namo (ten yra didelis žalias plotas ir ne vienas, todėl didelės žalos gamtai nebūtų daroma). Kitas žemės plotas būtų prie baldų parduotuvės „Nemuno baldai“, esančios adresu Justiniškių g. 79. Ten, einant link laiptų ir link namo adresu Justiniškių g. 77, žaliame plote būtų galima įrengti 8-9 automobilių stovėjimo vietas. Prašė nesiūlyti kaimynių programų, nes ten, kur gyvena, nėra joms vietos bei reiktų išpjauti daug brandžių medžių, bei nerašyti atsakyme, kad Savivaldybė negali pagal įstatymus suformuoti žemės sklypų mašinų statymo aikštelėms įrengti. Pagal Regia duomenis sklypai yra tušti ir nesuformuoti. Važiuojant link Justiniškių g. 63-67-71-75-77 namų bei „Gluosnio“ vaikų darželio, yra labai apkrautas įvažiavimas ir piko metu kiemuose susidaro spūstis, todėl aikštelių įrengimas galimai „iškrautų“ iš dalies ir šį įvažiavimą. Meras žadėjo, kad 2024 m. bus skirta lėšų mašinų aikštelių plėtrai Vilniaus mieste (b. l. 4–6).

VMSA Infrastruktūros grupė pareiškėjui pateikė atsakymą, jog 2018 m. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-1859 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės darnaus judumo planas. Vienas iš pagrindinių plano keliamų tikslų ir uždavinių yra viešojo ir bevariklio transporto plėtojimas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje. Remiantis šiuo patvirtintu planu prioritetas skiriamas būtent alternatyvių kelionių skatinimui – vykdomas intensyvus viešojo transporto parko modernizavimas, formuojami nauji maršrutai, plečiamas A juostų tinklas, plėtojamas dviračių ir pėsčiųjų takų tinklas mieste. Pagrindinis miesto tikslas iki 2030 m. – subalansuota miesto susisiekimo sistema. Siekis perskirstyti gyventojų kelionių struktūrą, sumažinant automobiliu atliekamų kelionių skaičių iki 30 proc., didinant viešojo transporto bei pėsčiųjų ir dviračių kelionių skaičių iki 60 proc. (po 30 proc.). Remiantis kasmet atliekamos Vilniaus miesto gyventojų modalinio kelionių pasiskirstymo apklausos duomenimis, kryptingas miesto investavimas ir prioriteto skyrimas alternatyvių kelionių organizavimui bei skatinimui daro tiesioginę įtaką miestiečių atliekamoms kelionėms – auga viešojo transporto naudotojų skaičius, gyventojai daugiau keliauja pėsčiomis ir mikrojudumo transporto priemonėmis. Alternatyvių kelionių skaičiaus augimas akivaizdi nauda miestui bei jame gyvenantiems miestiečiams. Mažėjant motorinio transporto skaičiui, mažėja spūsčių kiekis mieste, kartu mažinant oro taršą bei triukšmą. Viršuliškių mikrorajone iki 2026 m. suplanuota įrengti 5 automobilių statymo aikšteles t. y. Viršuliškių g. 49, Viršuliškių g. 73, Justiniškių g. 33, Justiniškių g. 77, J. Matulaičio g. 11. Prašomoje vietoje aikštelės įrengimas nenumatytas, bus svarstomos galimybės suprojektuoti ir įrengti aikštelę greta Justiniškių g., baigus jau suplanuotų aikštelių įrengimo darbus (b. l. 7–8).

Seniūnija atsakyme pareiškėjui nurodė, kad prašyme nurodytose vietose pagal pateiktus adresus ir pridėdamas nuotraukas neplanuoja įrengti automobilių statymo aikštelių. Informavo, kad seniūnija savo iniciatyva bei atsižvelgiant į seniūnaičių ir gyventojų išreikštus poreikius formuoti papildomas korines automobilių statymo aikšteles, 2023 m. VMSA Infrastruktūros skyriui pateikė vejos koriais grįstų automobilių stovėjimo aikštelių įrengimo daugiabučių kiemuose galimą poreikį tolimesniam vertinimui, viso 7 galbūt galimas įrengti vietas Viršuliškių seniūnijoje. Infrastruktūros skyriui atlikus galimų vietų preliminarų vertinimą nustatyta, kad iš pateiktų galimų 7 vietų 5 vietos buvo įvertintos kaip galimos, kai kurioms iš 5 galimų vietų būtų

reikalingas įrengimo projektas. Viena iš galimų įrengti vietų yra apytiksliai 200 m² ploto vejosa koriais grįsta automobilių stovėjimo aikštelė adresu Justiniškių g. 77, įrengiant šią aikštelę bus reikalingas įrengimo projektas. Žalioji erdvė nuo Justiniškių g. iki Viršuliškių g. pagal visa Šešuolių g. ilgį bus formuojama kaip poilsio zona gyventojams, ruošiamas šios zonos apželdinimo medžiais projektas (apie 120 vnt.), kuri, kaip medžių ir poilsio alėja, sudarytų vientisą kompleksą su Viršuliškių skveru (b. l. 9).

Pareiškėjas 2024-05-27 skunde, adresuotame VMSA direktoriui, nurodė, kad surinko parašus iš Viršuliškių gyventojų, kurie gyvena netoli jo namų. Tai buvo daroma dėl to, kad 2023 m. buvau kreiptasi į VMSA direktorių su panašaus pobūdžio skundu, bet tuomet pareiškėjas kreipėsi asmeniškai. 2023 m. nebuvo numatytas ir finansavimas šiai problemai spręsti. 2023 m. vienas iš interneto portalų patalpino straipsnį su Vilniaus mero pasisakymu, kad kitais metais bus skirtos lėšos papildomai įrengti korinei dangai mašinų stovėjimo vietų įrengimui. Todėl užregistravęs prašymą Viršuliškių seniūnijoje pareiškėjas tikėjosi teigiamo atsakymo į susidariusią problemą. Tačiau atsakymas netenkino, kadangi Infrastruktūros skyrius be melo apie vietų paskirstymą mikrorajone dar siuntinėjo prašymą į Seniūniją, o toji – atgal į Savivaldybę. Tai pat gautame atsakyme yra tie adresai, apie kuriuos pareiškėjas nėra girdėjęs pokalbyje telefonu su R. Jacunsku, kuris taip pat žadėjo, kad galimai yra įmanoma įrengti šias aikšteles 2026 m., kai bus naujai skirstomos lėšos korinių aikštelių įrengimui bei statybai. Tačiau po kelių savaičių dėl prašymo gautas jau kitas atsakymas, kad ten planuoja sodinti medžius. Todėl pareiškėjas nurodė prašantis VMSA direktoriaus išsiaiškinti apie iškilusią problemą dėl nemokamų korinių mašinų stovėjimo aikštelių įrengimo Viršuliškių mikrorajone ir įrengti jas 2026 m. apie tai pranešus, kadangi toje vietoje mašinų stovėjimo vietų nepadaugės, bet dar ir sumažės. Vietų sumažėjimą lemia, kad prie Justiniškių g. 77 namo bus įrengta korinė mašinų stovėjimo aikštelė, o dabar toje vietoje yra statomos mašinos jau 20 metų ir ten tik skirta 200 kvadratinių metrų ploto (ne daugiau kaip 10-čiai automobilių, dabar statoma ne mažiau kaip 13).

Taip pat pareiškėjas prašė atkreipti dėmesį, kad 2023 m. jis pateikė žemėlapi, kur prašė įrengti aikšteles, buvo nurodyti adresai – nei viename iš nurodytų adresų nebus įrengtos korinės mašinų stovėjimo aikštelių vietos; tuomet kodėl 2023 m. atsakyme rašoma, kad pareiškėjas dar kartą kreiptųsi į Seniūniją. Dar labai svarbus argumentas dėl korinių stovėjimo aikštelių įrengimo yra tai, kad įvažiavimas link Justiniškių g. 71-73 namo ir „Gluosnio“ vaikų darželio labai apkrautas ir tikėtina, kad Justiniškių g. 63-67-69 gyventojai mašinas statys būtent naujoje prašomoje mašinų stovėjimo aikštelėje iš Šešuolių g. pusės, ja naudosis ir kitoje gatvės pusėje esančių namų gyventojai, kurie irgi pasirašė prašymą. Dėl medžių sodinimo prie Šešuolių g., pareiškėjas prašė nesodinti jų, kol nebus aiškaus ir galutinio sprendimo (ten tilptų ir medžiai ir mašinos, galima suderinti tai). Dėl medžių sodinimo pareiškėjas taip pat prašė atkreipti dėmesį į „Lūžių parką“, kurį įrenginėja jau 24 m., o „dykynė“ taip ir stovi apaugusi. Šios vietos yra parinktos taip, kad nebus pjaunami medžiai bei krūmai, šalia vaikų žaidimo aikštelių pakanka, o sklypai yra laisvi ir nesuformuoti. Jeigu galima, korus mašinų stovėjimui pirmiau reikėtų įrengti prie Justiniškių g. 79, o neįrenginėti korus prie Justiniškių g. 77 namo, nes tokiu būdu padidėtų vietų mašinų statymui (b. l. 11–13).

Administracijos Infrastruktūros skyriaus 2024-06-18 raštu pareiškėjas pakartotinai informuotas, kad Viršuliškių mikrorajone iki 2026 m. suplanuota įrengti 5 automobilių statymo aikšteles Viršuliškių g. 49 ir 73, Justiniškių g. 33 ir 77, Matulaičio g. 11. Paašikinta, jog automobilių gatvės įrengimas Šešuolių g., panaikinant esamus žaliuosius plotus, nėra planuojamas. Įgyvendinus jau suplanuotus aikštelių įrengimo darbus, bus svarstomos techninės galimybės 2026 m. įrengti daugiau automobilių aikštelių Viršuliškių seniūnijos teritorijoje. Vadovaujantis Vilniaus Bendroju planu, teritorija šalia Šešuolių g. (nelyginių numerių pusėje) yra žymima kaip intensyvaus naudojimo želdynų teritorija, todėl šios teritorijos želdinimas medžiais planuojamas įgyvendinti (b. l. 14–16).

Pareiškėjas Komisijai skundžia ir prašo panaikinti Administracijos 2024-06-18 raštą, atitinkamai formuluoja reikalavimą įpareigoti Administraciją pagerinti parkavimą – įrengti nemokamas automobilių statymo aikšteles nurodytose vietose arba arti jų.

LVAT praktikoje, kuri privaloma ir Komisijai, vyrauja taisyklė, jog prašant įpareigoti viešojo administravimo subjektą atlikti tam tikrus veiksmus, turi būti aiškiai nurodoma, kokie veiksmai turi būti atlikti, pateikiamas pagrindas, remiantis kuriuo reikalaujama atlikti atitinkamus veiksmus (žr., pvz., 2012-02-17 nutartis administracinėje byloje Nr. AS858-111/2012, 2020-09-16 nutartis administracinėje byloje Nr. AS-552-629/2020). Kiekvienu atveju vertinamas konkretaus viešojo administravimo subjekto veiklos (neveikimo) pobūdis, priimto individualaus administracinio akto ir pareikštų reikalavimų turinys. Teismas privalo nustatyti, kuo pasireiškia pareiškėjo nurodytas pažeidimas, t. y. kiekvienu konkrečiu atveju nustatyti, ar asmuo, kuris kreipėsi dėl pažeistos teisės (intereso) gynimo, turi jo nurodytas teises (įstatymų saugomus interesus), ar šios teisės (interesai) objektyviai yra pažeistos asmens nurodytu būdu. Nenustatęs šių aplinkybių, teismas turi atmesti skundą (pvz., 2012-05-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1260/2012 ir kt.). Asmens suinteresuotumas suvokiamas kaip subjekto materialinis teisinis suinteresuotumas, t. y. asmuo turi turėti aiškiai identifikuojamą siekį apginti materialinės teisės normų saugomą teisę ar interesą (žr., 2013-06-13 sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-922/2013). Teisme gali būti ginama tik objektyviai egzistuojanti subjektinė teisė, įgyta teisės akto pagrindu, o ne tariama teisė, pagrįsta vien asmens subjektyviu suvokimu (pvz., 2014-04-17 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-364/2014). Be to, asmuo, kreipdamasis dėl kitų asmenų pažeistų teisių ir teisėtų interesų, turi nurodyti, kad jam suteikta teisė reikalauti ginti tų asmenų teises ir teisėtus interesus (žr. pvz. 2020-09-23 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-4529-520/2020).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014-10-27 nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-7-414/2014, konstatuota, kad į teismą gali kreiptis dvi subjektų grupės: 1) subjektai, ginantys jiems patiems priklausančią teisę arba jų pačių įstatymų saugomą interesą; 2) subjektai, ginantys viešąjį interesą įstatymo pagrindu. Asmenys, kreipdamiesi į teismą, privalo nurodyti, kokia jų teisė pažeista ir koks saugomas interesas turėtų būti ginamas. Privatus asmuo, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, neturi teisės kreiptis į teismą tam, kad būtų apgintas viešasis interesas, nes įstatymų leidėjas siekė sukoncentruoti viešojo intereso gynybą profesionalių ir tam specialiai valstybės įgaliotų subjektų rankose.

Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinta, jog administracinis teismas sprendžia viešojo administravimo srities ginčus (2 dalis). Teismas nevertina ginčijamo teisės akto ir veiksmų (neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu, o tik nustato, ar konkrečiu atveju nebuvo pažeistas įstatymas ar kitas teisės aktas, ar viešojo administravimo subjektas neviršijo kompetencijos, taip pat ar teisės aktas arba veiksmas (neveikimas) neprieštarauja tikslams ir uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ir gavo įgaliojimus (3 dalis). Šios teisės normos pagal analogiją taikomos ir Komisijos veikloje.

Savivaldybės biudžeto sudarymas ir tvirtinimas, vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas, taip pat teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas yra savarankiškosios savivaldybių funkcijos (Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (*toliau – VSI*) 6 straipsnio 1, 19, 32 punktai). Šios funkcijos atliekamos vadovaujantis VSI 4 straipsnyje 2 punkte numatytu savivaldybių savarankiškumo ir veiklos laisvės pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir įstatymuose apibrėžtą kompetenciją principu. Pagal VSI 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą, savivaldybės, įgyvendindamos šias funkcijas, turi Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už savarankiškųjų funkcijų atlikimą. Įgyvendinant šias funkcijas, savivaldybių veiklą saisto įstatymų nustatyti reikalavimai ir tvarka, kuri, kai tai numatyta įstatymuose, nustatoma ir kituose teisės aktuose. VSI taip pat nurodyta, jog savivaldybėje sukuriami ir veikia planavimo sistema, kurią sudaro teritorijų, strateginis ir finansinis planavimas (58 straipsnis). Teritorijų planavimas

savivaldybėje vykdomas ir teritorijų planavimo dokumentai rengiami ir įgyvendinami Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis (59 straipsnis). Taigi savivaldybių veikla yra pagrįsta planavimu, o savarankiškųjų savivaldybės funkcijų įgyvendinimas reiškia, jog savivaldybė turi tam tikrą įstatymų leidėjo suteiktą veiksmų laisvę pasirinkti būdus, kaip šias funkcijas įvykdyti. Institucijos diskrecijos teisė suprantama kaip galia, suteikianti administravimo subjektui tam tikrą veiklos laisvę priimant sprendimus, įgalinanti jį iš keleto teisiškai galimų elgesio variantų pasirinkti tą, kuris, jo nuomone, yra tinkamiausias. Atitinkamai Komisijai nesuteikta kompetencija riboti šią sprendimų priėmimo laisvę bei vertinti šioje srityje Savivaldybės institucijų priimtų sprendimų ekonominio tikslingumo požiūriu.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas skunde Komisijai savo reikalavimus grindžia subjektyviu siekiu padidinti automobilių stovėjimo vietų skaičių jo gyvenamajame Viršuliškių mikrorajone, tačiau savo reikalavimų negrindžia jokiais teisės normomis, kuriose būtų įtvirtinta jo teisė reikalauti šių vietų įrengimo. Pareiškėjas nenurodo ir kokios teisės normos pažeistos, atsisakant įrengti aikšteles pageidaujamosiose vietose. Jo nurodomos aplinkybės, jog telefoninio pokalbio metu Savivaldybės atstovas ar Savivaldybės meras 2023 m. viešai paskelbtoje informacijoje žadėjo didinti aikštelių skaičių, nelaikytinos teisiniu pagrindu aikštelių įrengimui, t. y. pareiškėjas savo teiginius grindžia ne vadovaudamasis įstatymo normomis, numatančiomis pareigą aikšteles įrengti, o bendro pobūdžio viešai pateikta informacija apie Savivaldybės planuojamus darbus. Atitinkamai pareiškėjas neįrodė, kad jo subjektinės teisės ar įstatymų saugomas interesas yra pažeisti atitinkamų teisės normų nevykdymu ar netinkamu vykdymu. Asmens abstraktaus pobūdžio suinteresuotumas, kad būtų didinamas automobilių stovėjimo vietų skaičius, nereiškia gintino Komisijoje suinteresuotumo, o savo teisės ginti viešąjį interesą pareiškėjas nepagrindė.

Iš byloje pateiktų dokumentų matosi, kad pareiškėjui į jo (ir kitų asmenų pasirašytą) prašymą buvo pateikti atsakymai iš Seniūnijos ir Administracijos, paaiškinant, kokie yra Savivaldybės planai ir sprendimai šiuo klausimu, nurodant, kad aikštelių nenumatyta įrengti. Komisijai skundžiamu 2024-06-18 raštu pareiškėjas tik pakartotinai informuotas apie tai, jog aikštelių neplanuojama įrengti, pažymint, jog įgyvendinus jau suplanuotus aikštelių įrengimo darbus, bus svarstomos techninės galimybės 2026 m. įrengti daugiau automobilių aikštelių Seniūnijos teritorijoje. Taip pat paaiškinta, kad dalis jo pageidaujamų automobilių stovėjimo vietų yra teritorijoje, kurioje pagal Bendrojo plano sprendinius numatyti želdynai. Taigi, viena vertus, pareiškėjo siekis šioje teritorijoje įrengti aikšteles prieštarauja Bendrajam planui, todėl negali būti įgyvendinamas. Kita vertus, Bendrasis planas (įsakymas, kuriuo jis tvirtinamas) yra laikomas norminiu administraciniu aktu (kurio teisėtumo nagrinėjimas priskirtinas administraciniam teismams, o ne Komisijai), todėl siekis dėl aikštelių įrengimo turėtų būti ginamas teisės aktų nustatyta tvarka inicijuojant ginčą dėl Bendrojo plano sprendinių pakeitimo.

Pagal Taisyklių 45 punktą, atsakymai į prašymus pateikiami atsižvelgiant į prašymo turinį. Ginčijamame 2024-06-18 rašte yra pateikta pozicija dėl pareiškėjo prašymų, rašto turinys yra aiškus, suprantamas ir išsamumo prasme pakankamas, priimant šį raštą pareiškėjo teisės nebuvo pažeistos.

Dėl reikalavimo įpareigoti įrengti mašinų stovėjimo aikšteles pažymėtina, kad jau minėta, jog Komisijai nesuteikta kompetencija riboti šioje srityje Savivaldybės turimą sprendimų priėmimo laisvę. Be to, LVAT yra nurodęs, kad administracinis teismas (Komisija) nėra viešojo administravimo institucija ir neatlieka viešojo administravimo atitinkamoje srityje, tik sprendžia ginčus dėl teisės. Teismas (Komisija) negali perimti viešojo administravimo institucijos funkcijų ir, savarankiškai atlikęs administracinę procedūrą, priimti sprendimo, priskirtino viešojo administravimo institucijos kompetencijai, pagal teismo sprendimo priėmimo metu egzistuojančią situaciją, nes tai galėtų pažeisti konstitucinį valdžių padalijimo principą (*žr., pvz., 2016-12-20 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1742-261/2016; 2018-05-10 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1065-520/2018; 2020-02-12 nutartį administracinėje byloje Nr. A-486-575/2020*). Taigi Komisija, teikdama įpareigojimus, iš esmės už atsakovą (viešojo administravimo subjektą)

nepriima sprendimų, priskirtinų būtent atsakovo kompetencijai, tik sprendžia ginčus dėl teisės. Šiuo atveju nustatyta, kad pareiškėjo teisė į jo kreipimosi išnagrinėjimą buvo realizuota tinkamai, 2024-08-16 raštu pareiškėjo teisės pažeistos nebuvo.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, ginti pareiškėjo teisių skunde pageidaujamu būdu Komisija neturi teisinio pagrindo. Skundas atmestinas pilna apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo X skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė
Komisijos nariai

Ingrida Sabaliauskienė
Eglė Bilevičiūtė
Vytautas Kurpuvesas